

billigelse ved dette Valg ligesom ved det Valg, vi have afgjort. Men jeg har undladt at stille noget Undringsforslag her til dette Valg for ikke at spilde Thingets Tid, idet jeg anser det for tilstrækkeligt, at jeg og andre ærede Medlemmer, som i saa Henseende ere enige med mig, engang gennem Afstemning have faaet Leilighed til at markere deres Stilling overfor dette Misbilligelsespørgsmaal.

Clausen: Det ærede Medlem har Ret, naar han siger, at Forhørsdommeren har vist en sjelden Humanitet ligeoverfor Hr. Kristen Pedersen og mig ved at lade os overvære Forhørsrets Afholdelse. Jeg benyttede mig deraf 2—3 Gange, det var det Hele. Jeg anser heller ikke over Forhørsdommerens Humanitet lige overfor os, men over Mangel paa grundig Undersøgelse af Sagen. Fordi vi ere tilstede og have Leilighed til at overvære Forhørene og til at komme med Oplysninger og udtale Onsker, kunne vi alligevel ikke faae nogen Indflydelse paa den Maade, hvorpaa Forhøret skal foretages. Det var ikke sjældent, at man fik at høre, at de, som vare stede til Forhør, gjorde sig skyldige i modstridende Forklaringer. Saavidt jeg kunde forstaa Forhørsdommeren, var hans Standpunkt det: Lad os nu holde det sammen, saaledes at deres Forklaringer kunne falde sammen. Istedetfor netop at høre de modstridende Forklaringer og indskrive dem i Protokollen og søge at foreholde Bedkommende det Modsigende deri, søgte han at faae saadanne Forklaringer, at han mente, det One kunde passe med det Andet af, hvad der var sagt. Men havde han benyttet disse modstridende Forklaringer, vilde han have faaet Sandheden fuldt saa godt frem, hvad ogsaa Mindretallet i Udvalget har tilsladt sig at bemærke. Med Hensyn til Skolelærer Jørgensens Forklaring maa jeg henlede det ærede Medlems Opmærksomhed paa, at, naar han forandrede sin Forklaring i Forhøret, saa er det saavidt jeg har kunnet skjønne, kun lige overfor, hvad han sagde om Samtalen med H. Nielsen. Derimod frasalder han ikke, hvad han har hørt under sit Besøg hos Smed Mads Poulsen. Hvorvidt Udenrigsministeren har gjort nogen Paavirkning gjældende eller givet sin Forvalter nogen Ordre i saa Henseende, vil jeg lade staa hen. Det har ikke kunnet oplyses, idet Forhørsdommeren ikke har taget Udsforvalteren for ogsaa. Da det oplyses, at H. C. Rasmussen har afgivet en urigtig Forklaring, som er fremkommen offentlig, men maattet indrømme, at, hvad han først har sagt paa Valgdagen til Udskillige, er Sandhed, har Dommeren dog ikke ladet Sagd komme frem. Men var han kommen frem, saa kunde det maaske ogsaa være fremkommet, hvorfra han havde sine Ordre, og det faameget mere, som det fremgaar af Forhøret over Skolelærer Jørgensen, at Ministeren havde sendt Mads Poulsen en Skrivelse, og

denne ikke negter at have faaet Penge og at have agiteret i en Valgkreds. Han siger, at han ikke har haft Andel i Valget i Maribo Amts 3die Valgkreds, og nærmere gaar saa Dommeren ikke ind paa Forhøret af denne Mand. Men jeg paaftaar, at, havde Dommeren gjort det, kunde man have faaet oplyst, hvorledes denne Valgagation var ført, og fra hvilken Kilde han var kommen i Besiddelse af disse Midler. Da kunde meget være oplyst om Valget i Maribo Amts 3die Valgkreds, og den dristige Paaastand om, at Ministeren var fuldstændig udelagtig i Valgbevægelsen, som det ærede Medlem kaldte det, kunde da maaske være at betvivle. Hvad Ladefogdens Udsagn om Hævearbejderne angaar, skal jeg ikke indlade mig meget derpaa, man ser jo, at H. C. Rasmussen har afgivet en urigtig Forklaring af Frygt, han turde ikke sige Sandheden. Disse Folk kunne maaske ogsaa have været bange for at sige Sandheden; det var kun, da H. C. Rasmussen var arresteret, og der var saa mange Vidner paa ham, at han ikke kunde Andet end sige Sandheden. Men disse Folk have ikke været i den Ald. Saadanne Arbeidsfolk, hvis Eksistens og hvis Forbliven i Arbejdet staar paa Spil, kunde maaske af Frygt have gjort det Udsagn, at de troede, at det ikke var nogen Paavirkning fra Excellensen. Det er altsedes rigtigt, at der er en stor Del Herregaarde i den Valgkreds, og det er lige saa sikkert — ialfald tror jeg at bemærke det — om Grevstabet Gaardenberg, at der fra disse Herregaarde er øvet Tryk. Men netop det, at man ikke har troet, at Trykket er udgaaet fra den egentlig ledende Mand, fra ham, som besidder Gaarden, har gjort, at man ikke har rejst nogen Klage derom. Desforuden er det ikke let for et Par Enkelte at faae Alt oplyst. Med Hensyn til, at der kan være foregaaet noget Lignende i et eller andet Tilfælde fra Venstres Side, da forbygger jeg det lige saa fuldt, som om det er udgaaet fra Høire. Men lad os være enige om at søge at forebygge det for Fremtiden. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at af de Tilfælde, man har draget frem som Exempler paa, at der er udøvet Valgtryk fra Venstre, ere adskillige temmelig uholdbare. Der var en Husmand, som saavidt jeg erindrer af Forhørene, stod frem og forstalte, at han havde henvendt sig til to Gaardmænd for at faae dem til at pløje for sig, men skjøndt begge Gaardmændene holdt en Høstmand og pløiede for dette Høstarbejde, saa havde de dog begge to negtet ham det, og han troede, at det var af politiske Grunde. Rigtignok siger han, at den One erklærede at være Høstemand, og at den Anden ikke har afgivet sin Stemme; men desuagtet tror han, at det er af politiske Grunde, at de have negtet at pløje. Dette er af den Slags Vidnesbyrd, som ikke kunne vidne meget om det Valgtryk, som er udøvet fra Venstres Side. Jeg